

Ystävänpäivänä lähellä - ilman tartuntoja

Sukupuolierpes joka viidennellä suomalaisella

Ystävänpäivä on hyvä hetki läheisyyteen. Seksistä nauttiminen edellyttää kuitenkin myös turvallisuuden tunnetta. Monet tuntevat tavallisimmat seksin välityksellä tarttuvat taudit, mutta eivät ehkä yleisintä. Sukuelin- eli genitaalierpes on erittäin yleinen sairaus ja se on lisääntynyt rajusti 1970- ja 1980-luvulla. On arvioitu, että maailmassa on noin 107 miljoonaa henkilöä, joilla on sukuelinherpestä aiheuttava virus. Noin joka viides suomalainen sairastaa tietäen tai tietämättään genitaalierpestä. Herpestartunta saadaan tavallisimmin oireettomalta partnerilta.

Sukupuolierpes on varsin vähän tunnettu sairaus yleisyydestään huolimatta. Sitä esiintyy noin 20 % aikuisväestöstä. Usein sairaus on piilevänä, mutta sen voi silti tartuttaa seksin välityksellä partneriin. Useimmat sairastuneet ovat oireettomia, mutta ne joille oireita tulee kokevat sairauden stressaavana. Sukuelin herpekseltä voi suojautua kondomilla, mutta sekään ei anna täydellistä suojaa. Tavallisimmin seksistä kehoitetaan pidättäytymään sairauden akuuttivaiheessa, oireiden ilmaantuessa. Tyypillisimpiä oireita ovat rakkulat sukuelimissä ja niitä usein edeltävä nipistely ja kirvely, mutta vain joka viides sukuelinherpes on oireidensa perusteella tunnistettavissa herpeksiksi.

Hoitoon ajoissa

Sukupuolierpeksen hoidossa on tärkeää sairauden mahdollisimman varhainen diagnosointi ja hoidon aloitus. Hoidon aloittaminen riittävän ajoissa nopeuttaa oireiden paranemista. Sairauteen on olemassa suun kautta otettavia lääkkeitä, jotka helpottavat oireita.

Lyhyesti sukuelinherpeksistä...

- Sukuelinherpes on yleisempää kuin uskotaan. Sitä esiintyy yli 20 %:lla aikuisväestöstä.
- Useille herpesvirus ei aiheuta oireita, mutta joillekin sairastuneille se aiheuttaa toistuvia oireita.
- Noin 80 % viruksen kantajista on tietämättömiä sairaudestaan, ja levittävät sitä edelleen.
- Noin 70 % sairastuneista saa tartunnan partnerilta, joka ei tiedä tartuttavansa herpestä. On arvioitu, että 20% sairastuneista on täysin oireettomia ja noin 60% oireilee, mutta oireita ei ole tunnistettu herpeksiksi. Vain 20 % sairastuneista tunnistaa oireensa herpes-tulehduksien aiheuttamiksi.
- Kasvojen alueen yskänrokko (huulierpes) ja sukuelinherpes ovat molemmat herpes-tulehduksia. Herpes Simplex -virus tyyppi 1 on huulierpeksen pääasiallinen aiheuttaja. Herpes Simplex -virus tyyppi 2 on sukuelinherpeksen pääaiheuttaja.
- Herpes voi tarttua suusta sukuelimiin, suusta suuhun ja yhdynnässä.
- Herpeksen oireita voidaan hoitaa tehokkaasti lääkärin määräämillä lääkkeillä.

Kevään aikana on ilmestymässä potilasoppaat sekä sukuelinherpeksistä että huulierpeksistä. Niitä saa terveyskeskuksista ja lääkäreiltä.

Lisätietoja:

Harri Koskinen
GlaxoSmithKline
Puh. (09) 867 867 tai GSM 0400-462 753